

Activitats destacades de la Societat Catalana de Química

XIV Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans

Gregori Ujaque

La XIV Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans es va celebrar els dies 3, 4 i 5 de febrer de 2016 a Perpinyà, i aquesta edició va gaudir de la col·laboració de la Universitat de Perpinyà Via Domitia. La Trobada es va inaugurar amb una conferència plenària de caire divulgatiu i oberta al públic, en el camp de les noves tendències en energia i a càrrec del doctor Régis Olivès, de Promes CNRS de la Universitat de Perpinyà. Les sessions científiques celebrades al campus de la Universitat de Perpinyà van gaudir de tres conferències plenàries impartides per investigadors de prestigi reconegut, com són els professors Marc Taillefer, Romà Tauler i Montserrat Gómez. A més de les conferències científiques, també es va realitzar una taula rodona que va girar entorn del futur dels químics fora de l'àmbit acadèmic. La taula rodona va aplegar ponents tant de la indústria, com el doctor Joan Cirujeda, de Bayer Material Science, com de centres públics o privats que han desenvolupat una gran part de la seva carrera professional en la gestió i la difusió de la recerca, com la doctora Marta López, de l'IMIM; la doctora Isabel Masip, de l'IQAC-CSIC, i la doctora Carina Arasa, d'Elsevier (protagonista de la secció «Químics catalans al món» de la REVISTA d'enguany).

D'altra banda, una part fonamental de la Trobada és la que van protagonitzar els mateixos joves investigadors a través de les seves comunicacions orals. L'elevat nombre de sol·licituds

Assistents a la Trobada de Perpinyà. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

va fer que s'haguessin de programar quatre sessions paral·leles. La Trobada es va dividir en vuit simposis, dedicats a temàtiques diferents que cobrien tot l'espectre de la química, que va des de la teoria i el modelatge fins a les biomolècules i l'estat sòlid, passant per la catàlisi i les metodologies tant sintètiques com analítiques, i arribant fins al medi ambient i la qualitat de vida. Cada un d'aquests simposis va premiar l'estudiant que va fer la comunicació oral més destacada. En la REVISTA d'enguany es troben recollides en format article les vuit xerrades premiades.

Des de la Junta de la Societat Catalana de Química volem agrair a tots els joves la seva participació i felicitar-los per l'entusiasme que van mostrar.

Conferències Enric Casassas i Fèlix Serratosa

La Societat Catalana de Química col·labora en l'organització de les conferències Enric Casassas i Fèlix Serratosa

La XV Conferència Enric Casassas es va celebrar a la Universitat de Lleida el 22 de desembre de 2015 i es va centrar en la temàtica *Aplicacions de dades espectrals obtingudes amb satèl·lits, avions, drons o sensors de proximitat*. El programa de l'acte incloïa les conferències següents: «Utilització de dades de sensors multiespectrals. Aplicacions», a càrrec de Vicenç Palà, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya; «Ús de sensors propers en agricultura de precisió (proxideteció)», impartida per Àlex Escolà, del Departament d'Enginyeria Agroforestal de la Universitat de Lleida; «Cartografia de sòlids», impartida per J. A. Martínez Casanovas, del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la Universitat de Lleida, i «Casos d'èxit en teledetecció agrícola», impartida per Fran García, d'AgroMapping.

La primera sessió de la 21a Conferència Fèlix Serratosa va tenir lloc a l'Institut Català d'Investigació Química de Barcelona el 6 d'abril de 2016, amb les conferències del professor José Luis Mascareñas, de la Universitat de Santiago de Compostela, titulada «Transition metals at the center: catalytic methods and tools for chemical biology», i del professor David W. C. MacMillan, de la Universitat de Princeton, Nova Jersey, titulada «The evolution of aspects of organocatalysis and photoredox catalysis in the MacMillan Lab».

El professor MacMillan mentre impartia la conferència a l'Institut Català d'Investigació Química. Foto cedida pel professor Àngel Messeguer.

En aquesta edició, es va organitzar la segona sessió com un acte acadèmic conjunt del cicle de seminaris del programa de doctorat en química orgànica de la Universitat de Barcelona (UB) amb la 21a Conferència Fèlix Serratos, i es va celebrar el 7 d'abril a la Facultat de Química de la UB. La segona conferència del professor MacMillan es va centrar en la fotocatalisi d'oxidació-reducció i el va precedir el professor Jesús Jiménez Barbero, del CIC bioGUNE de Bilbao, que va impartir la conferència titulada «The sweet side of chemistry: sugars, NMR & molecular recognition».

Patrocini d'altres actes científics

La Societat Catalana de Química, en la mesura de les seves possibilitats, patrocina i col·labora en l'organització de diferents activitats que tenen lloc en diferents institucions del país

El 20 d'octubre de 2015 va patrocinar una jornada sobre química i aliments celebrada a la Universitat de Girona, amb tres xerrades en l'àmbit de la tecnologia alimentària. La doctora M. del Carme Carretero, del Departament d'Enginyeria Química, Agrària i Tecnologia Agroalimentària de la Universitat de Girona, va parlar sobre les noves perspectives dels additius alimentaris. El doctor Fernando Zamora, del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la Universitat Rovira i Virgili, va parlar del color del vi i, finalment, el doctor José A. García Re-

gueiro, de l'IRTA de Monells, va impartir una conferència titulada «L'anàlisi de fàrmacs i ingredients alternatius en aliments d'origen animal».

Del 13 al 19 d'abril de 2016 es van celebrar a la Universitat Rovira i Virgili les ja consolidades VIII Jornades sobre Química Verda. Aquest any, el títol de l'activitat va ser *L'aire: un bé per preservar*. Les Jornades van consistir en un seguit de conferències, visites a empreses, projecció de documentals i diferents tallers.

Commemoració del Premi Nobel de Química 2015

El 16 de desembre de 2015 es va dur a terme l'acte científic amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2015 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. La conferència va ser a càrrec del professor Ramon Eritja, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya (IQAC-CSIC), que va parlar de les eines de reparació del DNA. La seva xerrada es recull en aquest número de la REVISTA en format article.

En acabar la conferència, es van lliurar els diplomes a les persones doctorades a les universitats catalanes en l'àmbit de la química durant el curs 2014-2015.

La cloenda de l'acte es va celebrar amb una copa de cava.

Assistents a l'acte científic amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2015. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Desena edició dels Premis de Batxillerat 2016

En el marc de les activitats que organitza la Societat Catalana de Química adreçades a l'ensenyament de la química a secundària, cal destacar la convocatòria de premis als millors treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química. En aquesta desena edició, el nombre de treballs presentats va ser

de cent vint-i-un, i va superar amb escreix els presentats en les darreres edicions. A banda dels premis, accèssits i mencions, als millors treballs presentats se'ls ofereix la realització d'una estada científica a diferents institucions catalanes de recerca, a les quals la Societat Catalana de Química reitera el seu agraïment per la seva col·laboració. En aquesta edició, han estat vint-i-quatre els estudiants guanyadors d'una estada científica en diferents centres de Catalunya.

Els guardonats en l'edició 2016 han estat dos primers premis *ex aequo*: *Nervis a flor de pell*, de Georgina Tresàncez Lacorte, Blanca Serra Sarró i Marta Fernandez Vallespin, del CIC Escola Batxillerats (Barcelona), i *Estudi de la viabilitat de l'extracció casolana d'olis essencials i de la utilitat d'aquests com a conservants naturals*, realitzat per Natàlia Gonga Siles, de l'institut Milà i Fontanals (Barcelona). La dotació de cada primer premi (*ex aequo*) fou de 600 euros, que es repartiren els autors del treball. A més, als dos centres dels alumnes que van guanyar el primer premi se'ls va obsequiar amb un exemplar del llibre *Els elements. Una exploració visual de tots els àtoms coneguts de l'univers*, de Theodore Gray.

També es van concedir dos accèssits de 300 euros cadascun: a Carlos Pavón Regaña, de l'escola dels Jesuïtes Bellvitge Centre d'Estudis Joan XXIII (l'Hospitalet de Llobregat), pel tre-

Guardonats en la desena edició dels Premis de Batxillerat 2016. Foto cedida per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

ball titulat *Els diabètics tenen problemes... amb les fruites*, i a Carla Tort Miró, de l'institut El Foix (Santa Margarida i els Monjos), pel treball titulat *La màgia de les begudes autoescalfables*.

Deu treballs més van rebre una menció honorífica: els dels estudiants Zineb Bakkali Aligua, de l'institut Joan Oró (Martorell); Marc Amilibia Sison, de l'institut Icària (Barcelona); Gonzalo Roig Ferrerueta, del col·legi Maristes Montserrat (Lleida); Mar Padró Vivet, de l'institut Sentmenat (Sentmenat); Alba Aubareda Gibert, del col·legi Maristes Montserrat (Lleida); Elisabet Sorribes Torrent, de l'institut Joan Puig i Ferrer (la Selva del Camp); Marc Hernández Escalona, de l'institut El Foix (Santa Margarida i els Monjos); Bàrbara Giralton Monzón i Paula Villasclaras Calvo, de l'institut Ausiàs March (Barcelona); Anna Marsal Beltran, de l'institut Martí

l'Humà (Montblanc), i Tània Gavalda Vives, de l'institut La Sènia (la Sènia).

El lliurament dels premis i de les estades científiques es va dur a terme durant la jornada del XXVIII Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans, que tingué lloc el 27 d'abril de 2016. Aquest any, el debat es va centrar en l'ús dels nous recursos digitals, amb el títol *App, gamificació i química*. A més, els alumnes guanyadors van exposar el seu treball de recerca com a reconeixement a la tasca duta a terme i amb l'objectiu de compartir-la amb el públic assistent. En aquesta edició, i per primer cop, es va concedir un premi de material de laboratori de la casa Thermo Fisher Scientific, SL al centre guanyador del treball.

A tots, moltes felicitats des de la Junta de la Societat Catalana de Química.